

FINLANDS SENATS
LIVSMEDELSEXPEDITION.

Den 20 augusti 1918.

Till Livsmedelskommissionerna.

Cirkulär N:o 14.

Härjämte översändas till livsmedelskommissionerna formulären N:ris 62, 63 och 64 samt 65 och 66, av vilka de tre förstnämnda äro avsedda att enligt bifogade förteckningar vidare befordras till livsmedelsnämnderna samt de två sistnämnda att användas av kommissionerna själva. Alla dessa formulär komma att begagnas vid behandlingen av de uppgifter producenterna avgiva angående vetets och rågens utsädesmängd och växtlighetens beskaffenhet.

Tillika översändes det till livsmedelsnämnderna adresserade cirkuläret N:o 13, som innehåller anvisningar för användandet av formulären och som kommissionen torde jämte formulären överstyra till livsmedelsnämnderna.

Det åligger livsmedelskommissionerna att övervaka, det materialets behandling sker enligt instruktionerna och på ändamålsenligt sätt ävensom, så vitt möjligt, på samma sätt inom alla livsmedelsnämnders områden. I denna avsikt är det skäl att per telefon eller på annat lämpligt sätt följa med insamlingen av uppgifterna, lämna nödiga råd och övervaka att livsmedelsnämnderna i tid vidtaga alla erforderliga åtgärder (se cirkulär N:o 11).

Materialets första granskning.

Allt eftersom sammandragsformulären 64 inflyta, granskas de vart för sig för att kunna konstatera om alla de i formulären förutsedda uppgifterna blivit å desamma antecknade. Tillika kontrolleras även de å formulären utförda räkneoperationerna (addition och multiplikation) och felen korrigeras i den mån detta låter sig göra utan hänvändning till livsmedelsnämnderna. Observeras bör, att medelkorntalen å formulär 64 i kolumnen »Summa» icke beräknas genom att taga det aritmetriska medelvärdet för de skilda korntalen, utan erhållas de genom division av den sammanadderade skördemängden med den sammanlagda utsädesmängden. Åtgär-

der för införskaffande av felande uppgifter böra även vidtagas under det behandlingen av materialet i andra avseenden fortgår.

De insädda arealerna jämföras med utsädesmängderna och tillika kontrolleras huruvida de stå i sådant förhållande till varandra som ortens plägsed vid användandet av utsäde förutsätter. Där motsägelserna äro så påfallande, att skäl föreligger att misstänka fel, bör resp. livsmedelsnämnd avfordras förklaring. Bli talen ändrade bör skördesumman i enlighet härmed korrigeras.

Uppgörande av förteckningarna.

Sedan de största oriktigheterna sålunda blivit rättade överföras de i tabellen å formulär 64 befintliga talen kommunvis i förteckningarna (form. 65 och 66). Då formulären 65 och 66 icke upptaga särskilda kolumner för medelkorntalen, kunna dessa antecknas i övre vänstra hörnet av den resp. kommun motsvarande rutan i kolumnerna 17 och 34 och avskiljas från det skördemängden utvisande talet genom en liten båge. Likväl bör tillses, att oklarhet i talen härigenom ej uppstår.

Finnas inom samma kommun flere livsmedelsnämndsdistrikt, överföras summorna för dessa i förteckningen envar skilt för sig, men på så sätt, att talen från en och samma kommun komma att stå efter varandra och sålunda hela kommunens tal äro lätta att tillgå. Kommunernas (livsmedelsdistriktens) namn skrivas å förteckningarna häradsvis och emellan de skilda häraden lämnas ett par tomma rader, så att de till häraden sig hänförande talen kunna hopsummeras. Genom att addera summorna för samtliga härader erhållas talen för resp. livsmedelskommissions hela område. (Obs.! Korntalen böra naturligtvis icke hopsummeras.)

Preliminära meddelanden till Livsmedelsexpeditionen.

Omedelbart efter den 25 augusti, då alla sammandragsformulär borde vara återsända till livsmedelskommissionerna och då den nyssnämnda första granskningen är verkställd samt de erhållna uppgifterna överförts i förteckningarna, sammanräknas alla förteckningar för att få slutsummorna för hela området. Dessa meddelas ofördröjligen till Senatens Livsmedelsexpedition medelst en kortfattad skrivelse, vari skilt för ettvar av ifrågasvarande sädesslag uppges deras säningsareal, utsädesmängd och beräknade skörd för hela området. Om sammandragsformulär ej ännu ingått från samtliga kommuner, meddelas i skrivelsen de kommuners namn, därifrån

uppgifter ännu saknas. På samma sätt må även omnämnas, om de erhållna talen överhuvudtaget ange skörden för låg eller för hög och med huru många procent de måste ökas eller minskas för att ungefärligen motsvara rätta förhållanden. I detta avseende erbjuda de av livsmedelsnämnderna å formulär 64 avgivna »*Livsmedelsnämndens anmärkningar*» lämpliga utgångspunkter.

Dessa preliminära meddelanden böra avges oavsett om materialet ännu icke är fullt tillförlitligt eller om från livsmedelsnämnderna ännu ej ingått i anledning därav avfordrade förklaringar.

Med beaktande av bristande tillförlitlighet o. a. på resultaten inverkan förhållanden kan kommissionen i dylika fall förutom den ovan nämnda, även uppge sina egna beräkningar över skördens storlek samt bifoga desamma i slutet av skrivelsen, om den anser skäl därtill föreligga. Detta må dock icke i högre grad fördröja uppgifternas insändande.

Den slutliga granskningen.

Sedan förteckningarna utskrivits och på grund av dem allmän uppfattning kunnat bildas om materialets beskaffenhet, böra resultaten från de skilda kommunerna ännu jämföras sinsemellan med beaktande av förhållandet mellan säningsarealer och utsädesmängder samt de uppgivna korntalen. Dessa må jämföras med på annat håll tillgängliga motsvarande uppgifter (i särskilda statistiska publikationer ingå uppgifter om arealer, utsädesmängder och korntal), samt med i allmänhet kända fakta. Ännu härvid bör, om skäl härtill förefinnes, av livsmedelsnämnderna avfordras förklaring samt felen rättas.

Särskilt bör uppmärksamheten fästas vid de uppgivna korntalen. Kommissionen bör försöka bilda sig en rätt uppfattning om vilka korntal i de skilda kommunerna giva de årets verkliga skörd mest motsvarande resultaten. Med stöd av de av livsmedelsnämnderna framställda anmärkningarna och genom att jämföra med varandra de från skilda kommuner ingångna uppgifterna samt genom att taga i betraktande redan kända fakta ävensom i år erhållna erfarenheter angående skördens storlek, må kommissionen uträkna, huruvida den å formulär 64 beräknade skörden, som å förteckningen utskrivits i kolumnerna 17 och 34, möjligen måste ändras. Dessa nya, justerade skördemängder böra sedan antecknas i förteckningarna uti kolumnerna 18 och 35,

Sedan även dessa skördemängder hopsummerats och förteckningarna försetts med ordningsnummer m. fl. å desamma förutsatta anteckningar, böra de insändas till Senatens Livsmedelsexpedition. De utskrivs i 2 exemplar, varav det andra kvarstannar hos kommissionen. — Har vete alls ej odlats inom kommissionens verksamhetsområde, antecknas detta förhållande å resp. förteckning, vilken såsom sådan återsändes till Livsmedelsexpeditionen.

Utförandet av hela denna insamling av ifrågavarande uppgifter har beräknats taga i anspråk högst denna månad, och borde förteckningarna förty vid utgången av augusti vara i det skick, att de kunna till Livsmedelsexpeditionen insändas.

Emedan i dessa preliminära uppgifter enligt det ovansagda möjligast största noggrannhet och sanningsenlighet eftersträvats, må till förklaring härför anföras, att dessa preliminära uppgifter icke endast hava betydelse vid uppgörandet av beräkningar för regleringen av förbrukningen under nästa konsumtionsperiod, utan de erbjuda även ryggstöd vid övervakandet av att livsmedelsorganen få den i verkligheten inhöstade skörden om hand och att densamma blir underkastad livsmedelsmyndigheternas föreskrifter, allt under förutsättning att genom dem erhålles riktig uppfattning om huru stora spannmålskvantiteter från envar kommun skäligen kunna avfordras.

H. G. Paloheimo.

J. R. Torppa.